

Stop de sloop van de volkshuisvesting

10 Tien SP-eisen voor een sociale volkshuisvesting die meteen doorgevoerd kunnen worden en die geen grote belasting zijn voor de Rijksbegroting

1 Bouw goedkoper

Halveer het aandeel 'duur' in de nieuwbouwproductie – en bouw voor elke geschrapte dure woning twee betaalbare woningen. Dat heeft grote voordelen:

- de reeds beschikbare bouwgrond wordt beter benut;
- twee keer zoveel huishoudens komen aan de bak;
- de omzet op de bouwmarkt wordt slechts licht verhoogd, zodat we geen prijsexplosie veroorzaken door het plotseling optrekken van de productie.

De overheid kan het aandeel *duur* niet wijzigen voor de projecten die op dit moment in ontwikkeling zijn, maar wel voor toekomstige projecten, zie eis 2.

2 Regel betaalbaar bouwen in bestemmingsplannen

Op dit moment wordt in streek- en bestemmingsplannen alleen de bestemming 'woningbouw' vastgelegd, zonder nadere aanduiding van de prijsklasse. Hierdoor is het vrijwel onmogelijk om projectontwikkelaars die een bouwlocatie in handen hebben te dwingen om een redelijk aandeel betaalbare woningen te bouwen. Wij stellen voor om bij de aanstaande fundamentele herziening van de Wet Ruimtelijke Ordening de mogelijkheid te scheppen om in streek- en bestemmingsplan richtlijnen te geven voor een minimaal aandeel goedkope en middenklasse-woningen.

3 Spring zorgvuldig met de ruimte om

De kabinetsplannen om extra ruim wonen in het groen te stimuleren, schroeven de vraag naar bouwgrond enorm op en leiden door de logische procedures daartegen tot grote vertraging bij de uitvoering van bouwplannen. Het is daarom beter de woningbouwprogrammering te blijven baseren op dichtheden van circa 35 woningen per hectare.

4 Dwing rijke corporaties hun geld in te zetten voor renovatie en sociale nieuwbouw

Veel woningcorporaties beschikken over grote financiële overschotten. Die moeten ingezet worden voor de volkshuisvesting. Via landelijke regels moet bepaald worden welk deel van het vermogen van corporaties vrij te besteden is. Dat geld moeten ze vervolgens inbrengen bij een op te richten *Investeringsbank Sociale Huisvesting*, die achtergestelde leningen verstrekt aan armere corporaties voor sociale woningbouwprojecten, tegen een rente die gelijk is aan de inflatie.

5 Beperk de verkoop van sociale huurwoningen

De regering wil dat de woningcorporaties tot 2010 een half miljoen huizen verkopen, zo'n 20 procent van hun huidige bezit. Het gevolg is dat vooral de betere huurwoningen onbereikbaar worden voor de mensen waarvoor ze juist bedoeld zijn. Verbieden van de verkoop zadelt de corporaties echter op met enorme financiële problemen en is daardoor niet realistisch. Wel moet voorkomen worden dat de voorraad huurwoningen te sterk afneemt. Daarom moet verkoop van sociale huurwoningen verboden worden in wijken waar het aandeel sociale huur minder dan de helft bedraagt van het regionale gemiddelde.

6 Verbied sloopplannen waarmee minder dan tweederde van de huurders instemt

De regering wil tot 2010 zo'n 200.000 woningen slopen. Meestal niet omdat de huizen technisch versleten zijn, maar om het woningbestand en de bevolkingssamenstelling in de herstructureringswijken gevarieerder te maken. De sloop leidt echter – samen met een geringe nieuwbouwproductie – tot ellenlange wachttijden voor woningzoekenden, terwijl er meestal uitstekende alternatieven zijn. Bijvoorbeeld het wegwerken van achterstallig onderhoud, maatregelen in het beheer en de woningtoewijzing en een beperkte opknapbeurt in combinatie met toewijzing aan een nieuwe doelgroep. De eis dat tweederde van de zittende bewoners moet instemmen met sloop zal tot gevolg hebben dat alleen complexen tegen de vlakte gaan waarvan de woonkwaliteit echt beneden peil is.

7 Bouw voor de buurt

Herstructurering betekent nu vaak sloop van betaalbare huurwoningen op de mooiste locaties, en nieuwbouw van vooral dure koopwoningen. De binding van veel mensen met hun wijk wordt daarmee doorgesneden, en een nieuwe generatie saneringsnomaden wordt gekweekt. Dat moet anders. Uitgangspunt bij de herstructurering moet de

De sociale huisvesting zit in het slop. Het Rijk heeft zijn verantwoordelijkheid overgedragen aan De Markt.

Woningcorporaties moeten hun begroting sluitend maken door huizen te verkopen en als projectontwikkelaar in de dure koopsector te bouwen. Betaalbare complexen worden niet opgeknapt, maar op grote schaal gesloopt – waardoor de woningnood snel toeneemt.

Voor de SP is het de hoogste tijd voor een koerswijziging. De volkshuisvesting kan niet overgelaten worden aan het recht van de financieel sterkste. De huidige weg waarbij woningcorporaties hun 'tafelzilver' verkopen om noodzakelijke uitgaven te kunnen doen, loopt dood. Op termijn zal de overheid haar financiële verantwoordelijkheid voor de volkshuisvesting weer moeten nemen. En meteen al moet het roer om. Daarom nu: tien SP-eisen voor een sociale volkshuisvesting die meteen doorgevoerd kunnen worden en die geen grote belasting zijn voor de Rijksbegroting.

woningbehoefte van de zittende bewoners zijn. Zij moeten – als ze dat willen – ook na nieuwbouw of renovatie in hun eigen buurt kunnen blijven

8 Leg volledige vergoeding van de verhuis- en herinrichtingskosten landelijk vast

Huurders die gedwongen moeten verhuizen vanwege de herstructurering, hebben nu recht op een *tegemoetkoming* in de verhuis- en herinrichtingskosten. Over de hoogte daarvan zijn ze vervolgens overgeleverd aan de willekeur van hun huisbaas. Onze eis: kom met een landelijke regeling die voor iedereen geldt, en waarin *volledige* vergoeding van de kosten is vastgelegd.

9 Geef de huurders meer zeggenschap in de woningcorporaties

Na de verzelfstandiging van de corporatiesector in 1993 is een ontwikkeling van schaalvergroting en verzakelijking op gang gekomen, waardoor de invloed van de huurders en woningzoekenden op het beleid vrijwel is verdwenen. Verenigingen zijn omgezet in stichtingen. Steeds meer corporaties opereren regionaal of zelfs landelijk, waardoor de afstand tussen directie en huurders gigantisch geworden is. Wij vinden dat de raden van commissarissen van corporaties in meerderheid moeten bestaan uit leden die op voordracht van de huurders en woningzoekenden worden benoemd.

10 Verbeter de huursubsidie

- de huursubsidie voor ouderen en alleenstaanden moet omhoog – zij betalen nu naar verhouding te veel huur;
- de regel dat duurere huurwoningen niet mogen worden toegewezen aan huishoudens die aanspraak maken op huursubsidie verdwijnt in gemeenten waar de gemiddelde wachttijd voor een huurwoning langer is dan een half jaar;
- huursubsidie voor onzelfstandige woningeenheden moet mogelijk worden voor alle complexen die geëxploiteerd worden door woningcorporaties. Hierdoor wordt de bouw van studentenkamers gestimuleerd;
- de subsidietafelen krijgen een glijdende schaal, zodat één euro extra inkomen niet langer het verlies van meer dan honderd euro huursubsidie kan betekenen.

Meer weten?

Wilt u meer weten over de standpunten en activiteiten van de SP? Kijk dan op www.sp.nl of bel (010) 243 55 55.

Zij aan zij met huurders en woningzoekenden

In heel veel plaatsen helpt de SP mensen bij hun strijd voor goede en betaalbare huizen, en voor wijken waar het prettig wonen is. Een kort rondje door het land.

'Woningnood wordt weer een groot probleem'

'Wilt u de petitie tegen de woningnood ondertekenen?' is de vraag die SP'ers in Alkmaar momenteel aan hun stadgenoten stellen. En heel vaak is het antwoord een gretig ja. Volgens de

woningstichtingen in de kaasstad moeten er de komende jaren zesduizend huizen in de sociale sector gebouwd worden. Maar door geldgebrek komt daar niets van terecht. De SP stelt daarom voor de 70 miljoen euro die Alkmaar overhield aan de verkoop van de kabel, in een fonds voor de volkshuisvesting te stoppen. Om bouwgrond betaalbaar te maken voor sociale woningbouw. 'De reacties op onze petitie zijn overweldigend', meldt SP'er Marian de Vroome. 'Iedereen kent in zijn omgeving wel mensen die wanhopig op zoek zijn naar een betaalbaar huis. De woningnood is echt weer een groot probleem aan het worden.'

'Onze aanwezigheid heeft effect'

Malburgen-West in Arnhem: een typische wijk van kort na de oorlog. Veel portiekflats,

veel lage inkomens, veel allochtonen en vooral: geen onderhoud aan de huizen en de woonomgeving. Plannen voor sloop van een fors deel van de wijk worden jaar na jaar vooruitgeschoven, zodat ondertussen de verloedering toeslaat. 'Dat kan zo niet langer,' besloot de SP in Arnhem. 'Wij gaan de wijk de aandacht geven die ze verdient.' Als eerste stap huurde de partij samen met de Lokale Minimabond een pand in het verpauperde winkelcentrum, waar wijkbewoners drie dagen in de week kunnen binnenlopen voor een praatje, een advies of het doorgeven van een klacht. Vervolgens werd een bezoek aan de

gemeenteraad georganiseerd waarop wijkbewoners en winkeleiers hun ervaringen vertelden. Daarna volgden onder andere informatiefolders, een rondleiding voor raadsleden door de wijk en diverse acties om acute problemen op te lossen. Samen met de kinderen in de wijk werd bijvoorbeeld het ontbreken van fatsoenlijke speeltoestellen aangekaart. Met succes: vóór het komende speelseizoen komen er nieuwe. SP'er en buurtbewoonster Simone Kant is vaak in het wijk-actieplan te vinden. 'Onze aanwezigheid heeft duidelijk effect. Malburgen-West is niet langer de wijk die iedereen links laat liggen. Een mooi voorbeeld is de colonne veegkarretjes van de gemeente die de wijk aandede kort nadat onze aanwezigheid bekend raakte.'

'Als ze de plannen doordrukken,

Tot mei van dit jaar voerde Remi Poppe namens de SP het woord als het in de Tweede Kamer over volkshuisvesting ging. Sindsdien staat hij met raad en daad bewoners en bewonersorganisaties bij in hun strijd voor goed en betaalbaar wonen. Bijvoorbeeld als adviseur van bewonerscomité **Babberspolder-Oost** in zijn woonplaats Vlaardingen. 'Daar wil men 1400 van de

2300 huizen slopen. Maar wat gebeurt er met de mensen? In de hele Rijnmond zie je hetzelfde: iedere gemeente jaagt op hoge inkomens en sloopt daarvoor oude wijken om nieuwe dure koopwoningen terug te kunnen bouwen. Voor de mensen met een smalle beurs dreigt een be-

staan als *woonnomade*: voortgedreven van de ene sloopwijk naar de andere. We hebben een grote enquête gehouden in de wijk. Daaruit bleek dat negen procent van de mensen al eens verjaagd was door sloop van hun woning. De enquête gaf verder ook aan, dat 89 procent van de mensen in de wijk wil blijven.' Het grote bewonerscomité heeft inmiddels de eis neergelegd dat plannen pas uitgevoerd mogen worden als meer dan de helft van de bewoners ermee instemt. Poppe: 'We hebben nog geen reactie gekregen. Maar als ze sloop en dure nieuwbouw willen doordrukken tegen de zin van de bewoners, dan komt er oorlog. Zo ligt het wel.'

'We krijgen steeds meer gelijk'

Toen de Groningse woningstichtingen in 1998 bekendmaakten achtduizend betaalbare huizen te willen slopen, hees de SP de stormbal. De plaatselijke afdeling stond onder andere aan de wieg van het Anti-Sloopcomité dat in de wijk Vinkhuizen opvallende successen boekte, verspreidde een stroom aan informatiefolders, die de

mensen écht op de hoogte hield en ontwikkelde een service om met vrijwilligers bewoners van sloophuizen bij te staan in de onderhandelingen met de woningstichting. Op de terugkeer van de woningnood in Groningen – mede veroorzaakt door de massale sloop – reageerde de SP met klachtenweken, zwartboeken en brandbrieven. Inmiddels wordt het probleem

breed erkend, is het aantal te slopen huizen teruggebracht en wordt het woonruimte-verdeel-systeem aangepast.

'Stukje bij beetje hebben we gelijk gekregen,' blikt afdelingsvoorzitter Peter Verschuren terug. 'Van de verwachtingen van de woningstichtingen is niets terechtgekomen behalve de ellende van gedwongen verhuizingen en woningnood. De terreinen die gesloopt zijn, liggen al jaren braak omdat de dure villa's die er gedacht waren, niet te verkopen zijn.'

Wijken voor de rijken

Anderhalf jaar sloopstrijd in Groningen

DAAROM MOET DE SP ERVINDEN HOE WE ERVINDEN

'Verhuurbaarheidsproblemen? Onzin!'

'De afbraakplannen komen steeds verder op de tocht te staan,' meldt SP-raadslid Guido van der Luitgaarden over de wijk **Malberg in Maastricht**. 'De sloop van een aantal rijtjeshuizen is al van de baan en er komt steeds meer verzet tegen de afbraak van 830 flatwoningen.' Vanwege haar optreden bij eerdere bewonersacties werd de SP door Malbergbewoners te hulp geroepen toen de plannenmakers hun wijk op de kop wilden zetten. Van de Luitgaarden: 'Er is een schreeuwend tekort aan betaalbare woningen in Maastricht en de flats zijn technisch in goede staat. De woningstichting schermde met onverhuurbaarheid, maar dat is onzin. Voor een leegkomende flat die mogelijk gesloopt wordt, melden zich zo honderd woningzoekenden.' De twijfel over de plannen groeit 'In eerdere discussies in de gemeenteraad stonden we helemaal alleen met ons verzet tegen de sloop. In de laatste vergadering werd breed gezegd 'We moeten er nog maar naar eens kijken.'

'Sociale problemen los je niet op met sloop'

Grootschalige sloop, of een sociale facelift? Dat is de keuze voor de **Zoetermeerse volkswijk Palenstein**. Het college van B en W kiest voor de eerste optie; de SP heeft de tweede oplossing uitgewerkt in een uitgebreid plan. De gemeente wil elfhonderd flatwoningen slopen en een derde daarvan terugbouwen in de sociale

sector – op basis van een plan met een tekort van 40 miljoen euro. 'Absurd,' vindt SP-fractievoorzitter Mariolanda Gareman. 'De problemen van Palenstein zijn het lage inkomen van veel wijkbewoners, het gebrek aan sociale samenhang en zaken als overlast en vervuiling. Die moet je op een andere manier oplossen dan met sloop. Zeker als je weet dat het ook zonder de afbraak van Palenstein al een ellende is om een betaalbare

woning te vinden.' Als reactie op het gemeentelijke plan kwam de SP met 13 concrete voorstellen voor een sociale facelift van Palenstein. Ook riep de partij de wijkbewoners op zelf met verbetervoorstellen te komen. Gareman: 'Kenmerkend voor de aanpak van de gemeente is de belabberde communicatie met de bewoners. Het lijkt wel of men bang is voor alternatieven en alleen met architecten durft te praten.'

Piet de Ruiter (46) werkte jarenlang bij de Sociale Dienst van de gemeente Den Haag: als bijstandsmatenschappelijk werker, bij de jongerenafdeling van de Sociale Dienst en als schuldhulpverlener. Hij stond aan de wieg van de succesvolle SP-afdeling Leidschendam, waar hij van 1990 tot 2001 fractievoorzitter in de gemeenteraad was. In de Kamer is hij woordvoerder op de belangrijke terreinen Volkshuisvesting en Sociale Zaken.

maken met achterstallig onderhoud, slecht inplaatsingsbeleid en verwaarlozing van de woonomgeving. Dan moet je die zaken aanpakken, in plaats van de slopershamer te zwaaien.'

Toch is sloop soms onvermijdelijk.

'Klopt. Maar dan moet het wel op een heel andere manier dan zoals het nu vaak gaat. De beleidsmakers bij de corporatie en de gemeente geven er bijna altijd blijk van dat ze niet beseffen wat hun plannen betekenen voor de mensen en de wijken. De arrogantie van *Geloof ons nou maar, dit is echt het beste* is stuitend. De gevoelens van mensen, hun binding met de buurt en de burens, de emoties die ze hebben bij hun wijk, daar wordt overheen gewalst. Wij zeggen: sloop mag pas als tweedede van de bewoners van een complex ermee instemt. Dan weet je dat er echt grote problemen zijn, en is een brute ingreep als sloop gerechtvaardigd. Ook moet er een wettelijk recht op medezeggenschap komen bij het ontwikkelen van plannen voor de buurt. Geen inspraak, maar medezeggenschap.'

En het verhaal van de eenzijdige bevolkingssamenstelling die doorbroken moet worden. Hoe zie jij dat?

'Ik vind in de eerste plaats dat iedereen die dat wil, het recht moet krijgen om in de eigen wijk te blijven. Plannen om betaalbare woningen af te breken en er alleen maar villa's voor terug te bouwen, vallen dus af. Uit alle onderzoeken blijkt trouwens dat er van mening van bevolkingsgroepen helemaal niets terecht komt als de inkomensverschillen te groot zijn. Maar ik ben er helemaal niet op tegen als een wijk met alleen goedkope flats ook wat duurere huurhuizen en middeldure koopwoningen krijgt. Als het verlies aan sociale huurwoningen dan maar in een andere wijk gecompenseerd wordt. Want de verhalen dat de voorraad betaalbare woningen wel minder kan, zijn echt onzin. Zeker als je bekijkt welke kant het met de economie opgaat.'

De verhuiskostenvergoeding, nog een heikel punt als het om sloop gaat.

'Klopt. Schandalig dat hiervoor nog geen landelijke regels zijn en iedere huurder dus de strijd moet aangaan met zijn verhuurder. Wat ons betreft komt er een wettelijk geregelde vergoeding waarbij een bedrag uitgekeerd wordt dat normaal gesproken de kosten dekt.'

Waar denk je dan aan?

'Dan kom ik al gauw op 6000 euro.'

Hoe wil jij zorgen voor goede huurhuizen die ook nog betaalbaar zijn?

'De schatkist derft nu jaarlijks zo'n zes miljard euro aan inkomsten door

is, dat zij hun overvloedige middelen in een investeringsfonds stoppen waaruit andere corporaties spotgoedkoop kunnen lenen. Waar je uitkomt, is ook hier de verdeling van geld. Als samenleving zijn we rijk genoeg. Het gaat erom of we kiezen voor rechtvaardigheid of voor verdere tweedeling. Als SP kiezen we onvoorwaardelijk voor het eerste. Voor de volkshuisvesting betekent dit op de eerste plaats dat de overheid de regie weer moet terugpakken. Fatsoenlijk wonen voor mensen met een smalle beurs kun je niet overlaten aan projectontwikkelaars en aan marktgericht werkende woningcorporaties.'

Tot slot, jij bent het enige Kamerlid dat in een huurwoning van een woningstichting woont. Is dat een voordeel als woordvoerder Volkshuisvesting?

'Dat denk ik wel. Ik kan me veel beter verplaatsen in de situatie van de mensen die ik spreek als ik weer eens op bezoek ben in een sloopwijk. Ik weet wat het betekent om voor je woning afhankelijk te zijn van een woningstichting. Veel collega-Kamerleden

hebben daar totaal geen benul van.'

Maar verdienen je niet veel te veel om een sociale huurwoning bezet te houden?

'Haha, dat is een goede vraag. Maar nee, de 450 euro die ik verhuur komt

voortreffelijk overeen met het modaal salaris dat ik als SP-Kamerlid ontvang. Met de tegenwoordige huizenprijzen zit een koopwoning er voor mij echt niet in.'

Langer wachten op een kamer dan de studie duurt...

'In de Amsterdam is de wachttijd voor een kamer langer dan de duur van sommige studies,' illustreert Piet de Ruiter de ernst van de studentenhuusvestingsproblematiek. 'Universiteiten besteden bakken met geld om studenten te lokken, maar geven niet thuis als het gaat om het regelen van fatsoenlijke woonruimte. En dus krijgen louche verhuurders alle ruimte om van de kamernood te profiteren.' Volgens het Kamerlid moeten gemeenten, hogescholen, universiteiten en woningstichtingen de handen ineenslaan om per stad maatregelen te nemen. 'Bijvoorbeeld door de portiekflats die volgens de woningstichtingen niet meer aan de eisen van de tijd voldoen, kamergewijs aan studenten te verhuren. Of door langdurig leegstaande kantoorruimte te vorderen en geschikt te maken voor kamerbewoning.' Huursubsidie moet volgens de SP mogelijk zijn voor alle onzelfstandige woningeenheden in complexen die geëxploiteerd worden door woningcorporaties. De Ruiter: 'Dat zal een enorme stimulans zijn om allerlei grote panden te benutten voor studentenhuusvesting.'

FEITEN & cijfers

Minder overheidsgeld

In 1985 bedroeg het onderdeel Volkshuisvesting van de begroting van het ministerie van VROM 6,53 miljard euro. In 2001 was dat gedaald tot 2,31 miljard euro. Om de inflatie te corrigeren was juist een groei nodig geweest naar 9,14 miljard. Om hun boekhouding kloppend te houden, moeten de woningstichtingen op grote schaal huizen van de hand doen. Het laatste Paarse kabinet wilde dat er de komende tien jaar 500.000 sociale huurwoningen verkocht werden. Dat is een vijfde deel van alle huizen van de woningstichtingen.

Méer huur

De gemiddelde huurverhoging bedroeg in de periode 1990 t/m 2000 61,9 procent. Huurders waren in 2000 gemiddeld 33,7 procent van hun inkomen kwijt aan woonlasten. Tussen 1997 en 2001 is het aandeel goedkoop en betaalbaar (huren tot 368 euro) binnen de sociale voorraad gedaald van 88 naar 78 procent. De gemiddelde maandhuur lag op 1 juli 2001 op 309 euro. Vier jaar eerder was dat 279 euro.

Minder betaalbare nieuwbouw

De jaarproductie van goedkope huurwoningen is tussen 1995 en 2000 teruggelopen van 23.800 naar 10.900. Het aandeel dure huur en koop in de totale woningbouwproductie is gestegen tot 56 procent in 2000.

Te weinig huursubsidie

De uitgaven voor huursubsidie worden over 2002 geraamd op 1450 miljoen euro. Er zijn in 2002 1,06 miljoen huishoudens die gebruik maken van huursubsidie of de aanpalende vangnetregeling. Diverse kleinere regelingen kosten nog eens 250 miljoen. Het NIBUD constateert dat veel huishoudens woonlasten hebben boven de NIBUD-norm, maar toch niet in aanmerking komen voor huursubsidie.

Geen sociaal perspectief

Woningstichtingen in de Randstad moeten er momenteel zo'n 50.000 euro op toeleggen om een eengezinswoning te kunnen bouwen en verhuren voor 400 euro. Het Rijk geeft geen bouwsubsidies meer. En dus moeten de corporaties kiezen tussen:

- weinig nieuwe sociale huurwoningen bouwen;
- veel van hun bestaande huurvoorraad verkopen;
- de huren extra verhogen.

Vooruitgang?

1993 Staatssecretaris Heerma (CDA) sluit een akkoord met de woningcorporaties, waardoor de overheidsbemoeienis sterk wordt beperkt. De objectsubsidies, dat zijn de subsidies op sociale nieuwbouwwoningen, worden vrijwel afgeschaft. Er worden in dit jaar 22.400 goedkope huurwoningen opgeleverd. Het aantal woningcorporaties bedraagt 950.

1997 Invoering van de nieuwe huursubsidiewet door staatssecretaris Tommel (D66). De subsidie wordt voortaan gebaseerd op het werkelijke inkomen van het voorafgaande jaar. Er worden 16.200 goedkope

huurwoningen opgeleverd. Het aantal woningcorporaties bedraagt 820.

2001 Vaststelling van het Nationaal Akkoord Wonen, ondertekend door de woningcorporaties, de particuliere verhuurders, de VNG, de provincies, de Woonbond en de minister van VROM. Als ambitie voor de periode 2001-2005 wordt onder andere geformuleerd dat er jaarlijks 20.000 huurwoningen gesloopt en 50.000 verkocht moeten worden. Er worden 7.200 goedkope huurwoningen opgeleverd. Het aantal woningcorporaties is teruggelopen tot 650.

De krant voor de

VOLKSHUISVESTING

sociale

Een uitgave van de SP over sloop, woningnood en de toekomst van de sociale volkshuisvesting. Reacties? Graag.
SP • Vijverhofstraat 65 • 3032 SC Rotterdam • T (010) 243 55 55 • F (010) 243 55 66 • E info@sp.nl • I www.sp.nl

SP-Kamerlid Piet de Ruiters over slopen, bouwen en woningnood

‘Van volkshuisvesting is geen sprake meer’

Piet de Ruiters is er stellig in. Als huurder en ervaren SP-activist was hij betrokken bij talloze acties voor goed en betaalbaar wonen. En sinds mei 2002 voert hij namens de SP het woord over datzelfde onderwerp in de Tweede Kamer. Vrolijk wordt hij daar niet van. ‘Als je kijkt waar nu de aandacht naar uitgaat, dan kun je echt niet meer van volkshuisvesting spreken. De markt bepaalt alles, en dus is er alleen aandacht voor de mensen met veel geld. De overheid heeft zich teruggetrokken van een terrein waarop regie vanuit het algemeen belang absoluut nodig is.

Dat is rampzalig.’

Foto Chris de Jongh / Hollandse Hoogte

Sloop moet pas mogelijk zijn wanneer tweederde van de bewoners hiermee instemt. Pas dan weet je dat er echte problemen zijn in een wijk.

De Ruiters vervolgt: ‘In de jaren negentig moest er bezuinigd worden en men dacht dat marktwerking het antwoord was op allerlei maatschappelijke vraagstukken: ook op het gebied van de volkshuisvesting. Het

beste bewijs van de waanzinnigheid van die gedachte, is wel de terugkeer van de woningnood. De voorraad betaalbare huurhuizen wordt steeds kleiner, terwijl de vraag ernaar beslist niet afneemt. Er wordt veel te weinig

gebouwd, en dan vrijwel alleen nog in de vrije koopsector. Daarnaast worden betaalbare woningen in rap tempo gesloopt, en brengt ook de liberalisering van de huurprijzen veel woningen buiten bereik van mensen met een laag

inkomen. En tenslotte worden sociale huurwoningen ook nog eens op grote schaal verkocht – meestal juist de beste huizen, de pareltjes in het bezit van woningcorporaties.’

Gun je mensen geen koopwoning?

‘O, zeker wel. Ik heb niets tegen eigenwoningbezit. Maar wat je als woningcorporatie verkoopt, krijg je niet meer terug. En dat betekent dat de beschikbare voorraad voor mensen die niet kunnen kopen, steeds kleiner wordt. Dáár heb ik wel wat op tegen. Ik zie daarom meer in mengvormen tussen huur en koop, waarmee her en der geëxperimenteerd wordt, of in het vastleggen van een terugkoopgarantie voor de woningstichting. Dan is er met mij heus wel over verkoop van huurwoningen te praten.’

Een kwestie die momenteel in veel steden en dorpen speelt, is de massale sloop van huurwoningen. Wat voor beeld heb jij van de sloopwijken die je bezoekt? Moeten die behouden blijven, en kan dat ook?

‘De na-oorlogse flatwijken – daar praat je dan veelal over – zijn niet de hoogtepunten van de sociale woningbouw. Vaak hebben die wijken problemen, en beseffen de bewoners dat ook. Maar of massale sloop op dit moment de oplossing is? Ik denk van niet. Voor veel bewoners betekent dat de keuze tussen veel duurder gaan wonen of vertrekken naar de volgende wijk die aangepakt wordt. Nu de nieuwbouw zo achterblijft, zeg ik: *stoppen met slopen*. Ga eerst maar eens de achterstand in de nieuwbouw inhalen, dan praten we verder. Bovendien, veel problemen hebben alles te

Weg van de doodlopende weg

In nog geen vijftien jaar tijd is volkshuisvesting grondig ontdaan van haar sociale karakter. Het startschot daarvoor werd gegeven door staatssecretaris Heerma met zijn nota ‘Volkshuisvesting in de jaren negentig’. De Paarse kabinetten gingen vervolgens enthousiast verder op de weg van privatisering, met als gevolg dat de overheidssubsidies plaatsmaakten voor de tucht van *De Markt*, dat woningbouwverenigingen veranderden in stichtingen die zich het vak van projectontwikkelaar aanleerden, en dat huurders

woonconsumenten werden. Wat wil zeggen dat uitsluitend de dikte van hun portemonnee nog bepaalt hoe ze kunnen wonen. In deze krant geeft de SP tegengas. We maken duidelijk dat de huidige weg in de volkshuisvesting doodloopt en we presenteren tien snel in te voeren voorstellen voor een beter beleid. Ook laten we met voorbeelden zien, hoe we met en vóór huurders en woningzoekenden in actie komen. Dat doen we in veel plaatsen, en graag ook samen met u.